

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 10 lutego 2025 r.

Pozycja 60

POSTANOWIENIE

z dnia 3 grudnia 2024 r.

Sygn. akt Ts 11/22

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Michał Warciński – przewodniczący
Krystyna Pawłowicz – sprawozdawca
Jarosław Wyrembak,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z 31 stycznia 2024 r. o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej P.S.,

p o s t a n a w i a:

nie uwzględnić zażalenia.

Orzeczenie zapadło jednogłośnie.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 11 stycznia 2022 r. (data nadania) adwokat P.S. (dalej: skarżący), we własnym imieniu, wystąpił o zbadanie zgodności § 4 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2019 r. poz. 18, ze zm.) z art. 64 ust. 1 i 2, art. 24 oraz art. 32 ust. 1 Konstytucji oraz art. 4 ust. 2 „Europejskiej Konwencji Praw Człowieka”.

Zdaniem skarżącego zakwestionowany przepis narusza art. 64 ust. 1 i 2, art. 24 oraz art. 32 ust. 1 Konstytucji przez to, iż nie uwzględnia możliwości zasądzenia kilku wynagrodzeń za kilka spraw objętych jednym postępowaniem sądowym.

Postanowieniem z 31 stycznia 2024 r. (doręczonym skarżącemu 15 lutego 2024 r.) Trybunał Konstytucyjny odmówił nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej, wskazując, że skarżący nie usunął braków skargi, ponieważ nie wskazał żadnych argumentów lub dowodów na poparcie przedstawianych przez siebie twierdzeń. Niezależnie od tego Trybunał zwrócił również uwagę, że skarga nosi cechy skargi na stosowanie prawa, ponieważ jej zarzuty skierowane są nie tyle przeciwko zakwestionowanej regulacji, ile przede wszystkim przeciwko ostatecznemu orzeczeniu w zakresie, w jakim dotyczyło ono skarżącego i można ją uznać za próbę jego ponownego zaskarżenia. Trybunał wskazał także, że art. 4 ust. 2 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzonej w Rzymie

dnia 4 listopada 1950 r., zmienionej następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełnionej protokołem nr 2 (zwanej w złożonej skardze Europejską Konwencją Praw Człowieka; Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284, ze zm.) nie może stanowić wzorca kontroli w trybie skargi konstytucyjnej.

W zażaleniu z 22 lutego 2024 r. (data nadania) skarżący zakwestionował postanowienie Trybunału z 31 stycznia 2024 r. w całości, wnosząc o jego uchylenie i nadanie skardze dalszego biegu. Zarzucił naruszenie „art. 53 ust. 2 ustawy o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym poprzez uznanie, że skarga i jej uzupełnienie w sprawie nie zawierają wskazania praw lub wolności Skarżącego ani opisu naruszenia tych praw”. Zarzucił również naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. „przez przekroczenie ram swobodnej oceny dowodów polegającej na przyjęciu przez Trybunał (...), że Skarżący nie domagał się podwyższenia wynagrodzenia do 150% stawki bazowej w postępowaniu głównym i że Skarżący rzekomo «tak twierdzi» co jest stwierdzeniem dowolnym” (s. 1). Zdaniem skarżącego doszło również do naruszenia „art. 53 w związku z art. 61 ustawy o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym poprzez uznanie, że skarga jest (...) niedopuszczalna, gdyż «skarga nosi cechy skargi na stosowanie prawa»” (s. 2).

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 61 ust. 5 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK) skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego o odmowie nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu. Trybunał, w składzie trzech sędziów, rozpatruje zażalenie na posiedzeniu niejawnym, badając w szczególności, czy w wydanym postanowieniu prawidłowo stwierdzono istnienie przesłanek odmowy nadania skardze dalszego biegu (art. 37 ust. 1 pkt 3 lit. c w związku z art. 61 ust. 5 u.o.t.p.TK).

2. Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że kwestionowane postanowienie jest prawidłowe, a zarzuty sformułowane w zażaleniu nie podważyły podstaw odmowy nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu.

3. Skarżący uznał, że doszło do naruszenia art. 53 ust. 2 u.o.t.p.TK, ponieważ Trybunał uznał, iż skarga i jej uzupełnienie w sprawie nie zawierają wskazania praw lub wolności skarżącego ani opisu naruszenia tych praw. Trybunał zwraca uwagę, że przywołany przez skarżącego art. 53 ust. 2 u.o.t.p.TK wskazuje dokumenty, jakie należy dołączyć do skargi konstytucyjnej. Dlatego skarżący, formułując swoje zarzuty, prawdopodobnie miał na myśli art. 53 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p.TK, który określa, że skarga konstytucyjna zawiera wskazanie, która konstytucyjna wolność lub prawo skarżącego i w jaki sposób – jego zdaniem – zostały naruszone. Trybunał nie wzywał skarżącego do usunięcia tego braku. Również w postanowieniu z 31 stycznia 2024 r. brak wskazania praw lub wolności oraz sposobu ich naruszenia nie stanowił przesłanki odmowy nadania skardze dalszego biegu. Odmowa nadania dalszego biegu skardze wynikała natomiast z nieusunięcia braku dotyczącego przesłanki przewidzianej w art. 53 ust. 1 pkt 3 u.o.t.p.TK. Należy przypomnieć, że w skardze konstytucyjnej skarżący bardzo ogólnie odniósł się do sformułowanego przez siebie zarzutu, nie przedstawiając żadnych argumentów lub dowodów na jego poparcie. Dlatego zarządzeniem sędziego Trybunału Konstytucyjnego z 8 marca 2023 r. został wezwany do uzasadnienia zarzutu niezgodności zakwestionowanego przepisu z jego prawami lub wolnościami wyrażonymi w art. 64 ust. 1 i 2, art. 24 oraz art. 32 ust. 1 Konstytucji, z powołaniem argumentów lub dowodów na jego poparcie. Skarżący braku tego nie usunął.

Mając na uwadze powyższe, za całkowicie bezpodstawny należy uznać sformułowany przez skarżącego zarzut naruszenia przez Trybunał art. 53 ust. 2 u.o.t.p.TK.

4. Zdaniem skarżącego doszło także do naruszenia art. 233 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1550, ze zm.) przez przekroczenie swobodnej oceny dowodów i przyjęcie przez Trybunał, że skarżący nie domagał się podwyższenia wynagrodzenia do 150% stawki bazowej w postępowaniu głównym. Trybunał zwraca uwagę, że na stronie 3 skargi konstytucyjnej zostało zawarte stwierdzenie: „Skarżący podnosi, że niniejsza skarga konstytucyjna nie dotyczy «podwyższenia» wynagrodzenia o 150%. Skarżący nie domagał się tego w postępowaniu głównym. Niniejsza sprawa dotyczy uzyskania wynagrodzenia adekwatnego do samej ilości spraw, a nie do konkretnego poziomu trudności którejś ze spraw”. Mając to na uwadze, należało uznać zarzuty skarżącego za bezpodstawne, ponieważ Trybunał nie dokonywał dowolnych ustaleń, lecz jedynie odnosił się do twierdzeń wyraźnie sformułowanych w skardze konstytucyjnej.

5. Skarżący zarzucił również Trybunałowi naruszenie art. 53 w związku z art. 61 u.o.t.p.TK przez przyjęcie, iż skarga nosi cechy skargi na stosowanie prawa. Zdaniem skarżącego każda skarga posiada cechy skargi na stosowanie prawa, ponieważ Konstytucja jako warunek konieczny do złożenia skargi wymaga aktu zastosowania prawa – wyroku lub decyzji, a skarżący ma pełną dowolność w opisywaniu swojego niezadowolenia z aktu indywidualnego, będącego podstawą skargi. Trybunał podkreśla, że sformułowane w skardze twierdzenia nie odnosiły się do zarzutu niekonstytucyjności zakwestionowanego przepisu, ale stanowiły polemikę z ustaleniami faktycznymi dokonanymi przez sąd. Argumentacja przedstawiona przez skarżącego nie miała na celu podważenia konstytucyjności zakwestionowanego przepisu, ale była skierowana przede wszystkim przeciwko ostatecznemu orzeczeniu i stanowiła próbę podważenia ustaleń sądu, które zostały dokonane w odniesieniu do skarżącego. Dlatego w tym zakresie za uzasadnione należało uznać twierdzenie Trybunału, że skarga nosiła cechy tzw. skargi na stosowanie prawa.

Biorąc powyższe pod uwagę, Trybunał Konstytucyjny postanowił jak w sentencji.